

เอกสารวิชาการส่วนบุคคล
(Individual Study)

สิทธิมนุษยชนกับการบริหารงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

จัดทำโดย นายสมภาพ เต็งทับทิม
รหัส ๕๙๐๔๓๗

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย รุ่นที่ ๔
วิทยาลัยรัฐธรรมนุญ
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สิทธิมนุษยชนกับการบริหารงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

นายสมภพ เต็งทับทิม^๑

บทคัดย่อ

บทคัดย่อหรือสาระสังเขป

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค(กฟภ.) มีภารกิจในการจัดหาให้บริการพลังงานไฟฟ้าและดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กฟภ. มีลูกค้า(ผู้ใช้ไฟฟ้า) กว่า ๑๘.๑๗๑ ล้านราย โดยมีผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งประเภทที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และอื่นๆ ซึ่งการดำเนินงานของ กฟภ. เพื่อให้การบริการพลังงานไฟฟ้ามีความมั่นคงและเพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของผู้ใช้ไฟฟ้า ตลอดจนประชาชนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในพื้นที่ห่างไกล กฟภ. จึงมีแผนงาน โครงการขยายเขตระบบจำหน่าย การก่อสร้างปรับปรุงเสริมระบบไฟฟ้า การปรับปรุงพัฒนาระบบการให้บริการผู้ใช้ไฟฟ้า ซึ่งในการดำเนินการตามแผนงาน โครงการต่างๆเหล่านี้ ย่อมมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน ดังนั้นการดำเนินกิจการของ กฟภ. จึงต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย ตอบสนองต่อภารกิจขององค์กร นโยบายของรัฐบาล และ ภายใต้กรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน โดยบุคลากรภายในองค์กร ได้รับการดูแลด้านการปฏิบัติด้านแรงงานที่ได้มาตรฐาน และเคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของพนักงาน ตลอดจนเคารพความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย จาก ผู้ใช้ไฟฟ้า ประชาชน ผู้ร่วมทุน คู่ค้า ภายนอกองค์กร

คำสำคัญ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หลักสิทธิมนุษยชน

^๑ ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙-ปัจจุบัน

บทนำ

ประเทศไทยมีหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่รับผิดชอบด้านการให้บริการสาธารณูปโภคด้านพลังงานไฟฟ้า เพื่อผลิต จัดหา และจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า จำนวน ๓ รัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ. หรือ PEA) การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และสำหรับ กฟภ. มีหน้าที่จัดหาและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าในพื้นที่ภูมิภาค ๗๔ จังหวัด ยกเว้นพื้นที่กรุงเทพมหานครสมุทรปราการ และ ปทุมธานี ทำให้ กฟภ. พัฒนาและขยายเขตรบบไฟฟ้าให้บริการประชาชนและผู้ประกอบการเข้าถึงและครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น รวมถึงประชาชนในพื้นที่ชนบทที่ห่างไกลยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ในการดำเนินการของ กฟภ. ดังกล่าวย่อมเกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงบุคลากรภายในองค์กรด้วย ดังนั้น กฟภ. จึงใช้หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักสิทธิมนุษยชน และ ปฎิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชน ในทุกกระบวนการตลอดห่วงโซ่อุปทานของ กฟภ. เพื่อสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติ การตรวจสอบ และหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิมนุษยชน

หลักสิทธิมนุษยชน

๑. ความหมายของสิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชน (Human Right) หมายถึง สิทธิของความเป็นมนุษย์ ในอดีตยังไม่เป็นที่แพร่หลาย จนภายหลังที่ได้มีการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติแล้ว คำว่าสิทธิมนุษยชน จึงได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ในกฎบัตรสหประชาชาติได้กล่าวถึงสิทธิมนุษยชนไว้หลายแห่ง เช่น ในอารัมภบท ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของสหประชาชาติไว้ว่า “เพื่อเป็นการยืนยันและให้การรองรับถึงสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ ในศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษยชาติ” สิทธิ คือ อำนาจหรือประโยชน์ที่บุคคลพึงมีพึงได้ มีกฎหมายรองรับไว้ และสิทธิจะได้นำตั้งแต่กำเนิดไม่มีใครสามารถพรากเอาไปได้

สิทธิมนุษยชน มีเนื้อหาเน้นหนักไปที่เรื่องของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ความเสมอภาค รวมไปถึงเสรีภาพในด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย

๑. สิทธิในชีวิตและร่างกาย เริ่มตั้งแต่เมื่อคลอดและอยู่รอดเป็นทารก
๒. สิทธิที่จะไม่ถูกรักษาทารุณกรรม คือ ไม่ถูกรักษาอย่างโหดร้าย ฆาตกรรม
๓. สิทธิที่จะไม่ถูกรักษาเยี่ยงทาส คือ ไม่ถูกปฏิบัติเหมือนสิ่งของ
๔. สิทธิที่จะไม่ถูกลงโทษ หรือถูกกล่าวหาด้วยกฎหมายย้อนหลัง

สำหรับประเทศไทย โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่บัญญัติเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องกับเรื่อง สิทธิมนุษยชนอย่างแยกกันไม่ได้ และตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ความหมายของ สิทธิมนุษยชน ว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับรองหรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม

๒. แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

๑. สิทธิมนุษยชน ครอบคลุมถึงทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา นับแต่ทารกแรกเกิดและมีชีวิต เด็กและเยาวชน สตรี ผู้ยากไร้ คนเร่ร่อน ผู้ใช้แรงงาน คนพิการ คนขอทาน เกษตรกร ผู้ป่วย และคนฝากขัง

๒. สิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องของ

๒.๑ ชีวิตทุกชีวิต

๒.๒ สิทธิ เสรีภาพ อีสรภาพ

๒.๓ ความเสมอภาค

๒.๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

๒.๕ การคุ้มครองตาม

๒.๕.๑ รัฐบาล

๒.๕.๒ ปฏิญญาสากล

๒.๕.๓ กฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศ

๒.๕.๔ มาตรฐานสากล

๓. หลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชน

๓.๑ เป็นสิทธิเฉพาะของมนุษย์แต่ละคนที่ไม่สามารถโอนให้กันและกันได้

๓.๒ เป็นวิถีทางที่นำไปสู่สันติภาพและพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๓ เป็นสิทธิที่บุคคลพึงมีในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๓.๔ เป็นสิทธิที่ทุกคนพึงมีความเท่าเทียมกันอย่างเป็นสากลและตลอดไป

๓. ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาตินั้นถือเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาวิชาสิทธิมนุษยชน เพราะปฏิญญานี้สามารถเชื่อมโยงได้กับทุกๆ เรื่องที่ว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ถือเป็นมาตรฐานร่วมกันแห่งความสำเร็จ สำหรับประชาชนทั้งหลายและประชาชาติทั้งปวง ด้วยจุดประสงค์ที่จะให้ปัจเจกบุคคล ทุกผู้ทุกนาม และองค์กรของสังคมทุกหน่วย โดยการรำลึกเสมอถึงปฏิญญานี้ พยายามสั่งสอนและให้การศึกษาเพื่อส่งเสริม การเคารพต่อสิทธิและเสรีภาพเหล่านี้ ด้วยมาตรการที่เจริญก้าวหน้า ทั้งในและระหว่างประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมรับและถือปฏิบัติต่อสิทธิเหล่านั้น อย่างเป็นสากลและได้ผล ทั้งในหมู่ประชาชนของรัฐสมาชิกเอง และในหมู่ของประชาชนแห่งดินแดนที่อยู่ภายใต้ตุลาณาของรัฐสมาชิก ซึ่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมีทั้งหมด ๓๐ ข้อ สามารถสรุปได้ ๓ ประการหลัก ดังนี้

ประการที่ ๑ ว่าด้วยสิทธิในชีวิต ถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน มนุษย์สามารถมีชีวิตอยู่ได้และได้รับการคุ้มครองให้ปลอดภัย ได้รับการตอบสนองตามความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิต ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย ทุกชีวิตล้วนมีคุณค่าด้วยกันทั้งสิ้น ไม่ว่าจะบุคคลที่ต้องการความช่วยเหลือเพื่อการดำรงชีวิตอยู่เป็นพิเศษจากผู้อื่น เช่น คนพิการ คนชรา ฯลฯ ดังนั้นทุกคนควรปฏิบัติต่อบุคคลด้อยโอกาส ให้ความสำคัญ ให้โอกาส และให้ความช่วยเหลือตามสมควร เพื่อให้ทุกชีวิตมีความเท่าเทียมกันมากที่สุด อันได้แก่ข้อ ๑,๒,๓,๔,๕,๑๒,๑๓,๑๔,๑๕,๑๖,๒๕

ประการที่ ๒ ว่าด้วยสิทธิในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ถูกต้อง คนในสังคมต้องให้โอกาสกับคนที่เคยกระทำไม่ถูกต้อง ให้โอกาสคนเหล่านี้ได้รับการอบรมแก้ไขและพัฒนาตนเองใหม่ ให้สามารถมีชีวิตที่ดีขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น อันได้แก่ข้อ ๘,๙,๑๐,๑๑,๑๗,๑๘,๑๙,๒๐,๒๔,๒๖

ประการที่ ๓ ว่าด้วยสิทธิในการยอมรับนับถือ หมายถึง การที่บุคคลพึงปฏิบัติต่อกันด้วยการยอมรับซึ่งกันและกัน ให้ความสำคัญกับศักดิ์ศรีและคุณค่าของชีวิตด้วยความเท่าเทียมกัน อันได้แก่ข้อ ๖,๗,๒๑,๒๒,๒๓,๒๗,๒๘,๒๙,๓๐

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน มี ๓๐ ข้อ ดังนี้

ข้อ ๑ มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและเสมอภาคกันในศักดิ์ศรีและสิทธิ ต่างในตนมีเหตุผล และมีโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยจิตวิญญานแห่งการดรภาพ

ข้อ ๒ ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพทั้งปวงตามที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าชนิดใด อาทิ เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น พื้นเพทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิด หรือสถานะอื่น นอกเหนือจากนี้ จะไม่มีการแบ่งแยกใดบนพื้นฐานของสถานะทางการเมือง ทางกฎหมาย หรือทางการระหว่างประเทศของประเทศ หรือดินแดนที่บุคคลสังกัด ไม่ว่าดินแดนนี้จะเป็นเอกราช อยู่ในความพิทักษ์ มิได้ปกครองตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยอื่นใด

ข้อ ๓ ทุกคนมีสิทธิในการมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงแห่งบุคคล

ข้อ ๔ บุคคลใดจะตกอยู่ในความเป็นทาส หรือสภาวะจำยอมไม่ได้ ทั้งนี้ ห้ามความเป็นทาส และการค้าทาสทุกรูปแบบ

ข้อ ๕ บุคคลใดจะถูกกระทำการทรมานหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรีไม่ได้

ข้อ ๖ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับทุกแห่งหนว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย

ข้อ ๗ ทุกคนเสมอภาคกันตามกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกันจากการเลือกปฏิบัติใด อันเป็นการล่วงละเมิดปฏิญญานี้และจากการยุยงให้มีการเลือกปฏิบัติดังกล่าว

ข้อ ๘ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาอันมีประสิทธิผลจากศาลที่มีอำนาจของรัฐ ต่อการกระทำอันล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งตนได้รับตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ข้อ ๙ บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือเนรเทศตามอำเภอใจไม่ได้

ข้อ ๑๐ ทุกคนย่อมมีสิทธิในความเสมอภาคอย่างเต็มที่ในการได้รับการพิจารณาดีที่เป็นธรรมและเปิดเผยจากศาลที่อิสระและไม่ลำเอียง ในการพิจารณากำหนดสิทธิและหน้าที่ของตนและข้อกล่าวหาอาญาใดต่อตน

ข้อ ๑๑

(๑)ทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางอาญา มีสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีความผิดตามกฎหมายในการพิจารณาดีที่เปิดเผย ซึ่งตนได้รับหลักประกันที่จำเป็นทั้งปวงสำหรับการต่อสู้คดี

(๒)บุคคลใดจะถูกตัดสินว่ามีความผิดทางอาญาใด อันเนื่องจากการกระทำหรือละเว้นใด อันมิได้ถือว่าเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมายแห่งชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่ได้กระทำการนั้นไม่ได้ และจะกำหนดโทษที่หนักกว่าที่บังคับใช้ในขณะที่ได้กระทำความผิดทางอาญานั้นไม่ได้

ข้อ ๑๒ บุคคลใดจะถูกแทรกแซงตามอำเภอใจในความเป็นส่วนตัว ครอบครัว ที่อยู่อาศัย หรือการสื่อสาร หรือจะถูกหลอกลู่เกียรติยศและชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองของกฎหมายต่อการแทรกแซงสิทธิหรือการลบลู่ดังกล่าว

ข้อ ๑๓

(๑) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการเคลื่อนย้ายและการอยู่อาศัยภายในพรมแดนของรัฐ

(๒)ทุกคนมีสิทธิที่จะออกนอกประเทศใด รวมทั้งประเทศของตนเอง และสิทธิที่จะกลับสู่ประเทศตน

ข้อ ๑๔

(๑)ทุกคนมีสิทธิที่จะแสวงหา และที่จะได้ที่ลี้ภัยในประเทศอื่นจากการประหัตประหาร

(๒)สิทธินี้จะยกขึ้นกล่าวอ้างกับกรณีที่มีการดำเนินคดีที่เกิดขึ้นโดยแท้ จากความผิดที่มีใช้ทางการเมืองหรือจากการกระทำอันขัดต่อวัตถุประสงค์และหลักการของสหประชาชาติไม่ได้

ข้อ ๑๕

- (๑) ทุกคนมีสิทธิในสัญชาติหนึ่ง
- (๒) บุคคลใดจะถูกเพิกถอนสัญชาติของตนตามอำเภอใจ หรือถูกปฏิเสธสิทธิที่จะเปลี่ยนสัญชาติ

ข้อ ๑๖

(๑) บรรดาชายและหญิงที่มีอายุครบบริบูรณ์แล้ว มีสิทธิและจะสมรสและก่อสร้างครอบครัว โดยปราศจากการจำกัดใด อันเนื่องมาจากเชื้อชาติ สัญชาติ หรือ ศาสนา ต่างย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการสมรส ระหว่างการสมรส และในการขาดจากการสมรส

(๒) การสมรสจะกระทำโดยความยินยอมอย่างอิสระและเต็มทีของผู้ที่จะเป็นคู่สมรสเท่านั้น

(๓) ครอบครัวเป็นหน่วยธรรมชาติและพื้นฐานของสังคม และย่อมมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากสังคมและรัฐ

ข้อ ๑๗

- (๑) ทุกคนมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของทรัพย์สินโดยตนเองและโดยร่วมกับผู้อื่น
- (๒) บุคคลใดจะถูกเอาทรัพย์สินไปจากตนตามอำเภอใจไม่ได้

ข้อ ๑๘ ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความคิด มโนธรรม และศาสนา ทั้งนี้ สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพในการเปลี่ยนศาสนาหรือความเชื่อ และอิสรภาพในการแสดงออกทางศาสนาหรือความเชื่อถือของตนในการสอน การปฏิบัติ การสักการบูชา และการประกอบพิธีกรรม ไม่ว่าจะโดยลำพังหรือในชุมชนร่วมกับผู้อื่น และในที่สาธารณะหรือส่วนบุคคล

ข้อ ๑๙ ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งความเห็นและการแสดงออก ทั้งนี้ สิทธินี้รวมถึงอิสรภาพที่จะถือเอาความเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง และที่จะแสวงหา รับและส่งข้อมูลข่าวสารและข้อคิดผ่านสื่อใด และโดยไม่คำนึงถึงพรมแดน

ข้อ ๒๐

- (๑) ทุกคนมีสิทธิในอิสรภาพแห่งการชุมนุมและการสมาคมโดยสันติ
- (๒) บุคคลใดไม่อาจถูกบังคับให้สังกัดสมาคมหนึ่งได้

ข้อ ๒๑

(๑) ทุกคนมีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตน โดยตรงหรือผ่านผู้แทนซึ่งได้รับเลือกตั้งโดยอิสระ

(๒) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าถึงบริการสาธารณะในประเทศตนโดยเสมอภาค

(๓) เจตจำนงของประชาชนจะต้องเป็นพื้นฐานแห่งอำนาจการปกครอง ทั้งนี้ เจตจำนงนี้จะต้องแสดงออกทางการเลือกตั้งตามกำหนดเวลาและอย่างแท้จริง ซึ่งต้องเป็นการออก

เสียงอย่างทั่วถึงและเสมอภาค และต้องเป็นการลงคะแนนลับ หรือวิธีการลงคะแนนโดยอิสระในทำนองเดียวกัน

ข้อ ๒๒ ทุกคนในฐานะสมาชิกของสังคม มีสิทธิในหลักประกันทางสังคม และย่อมมีสิทธิในการบรรลุสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อันจำเป็นยิ่งสำหรับศักดิ์ศรีของตน และการพัฒนาบุคลิกภาพของตนอย่างอิสระ ผ่านความพยายามของรัฐและความร่วมมือระหว่างประเทศ และตามการจัดการและทรัพยากรของแต่ละรัฐ

ข้อ ๒๓

(๑) ทุกคนมีสิทธิในการทำงานในการเลือกงานโดยอิสระในเงื่อนไขที่ยุติธรรมและเอื้ออำนวยต่อการทำงานและในการคุ้มครองต่อการว่างงาน

(๒) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับค่าจ้างที่เท่าเทียมกัน สำหรับงานที่เท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด

(๓) ทุกคนที่ทำงานมีสิทธิที่จะได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรมและเอื้ออำนวยต่อการประกันความเป็นอยู่อันควรค่าแก่ศักดิ์ศรีของมนุษย์สำหรับตนเองและครอบครัว และหากจำเป็นก็จะได้รับการคุ้มครองทางสังคมในรูปแบบอื่นเพิ่มเติมด้วย

(๔) ทุกคนมีสิทธิที่จะจัดตั้งและที่เข้าร่วมสหภาพแรงงานเพื่อความคุ้มครองผลประโยชน์ของตนเอง

ข้อ ๒๔ ทุกคนมีสิทธิในการพักผ่อนและการผ่อนคลายยามว่าง รวมทั้งจำกัดเวลาทำงานตามสมควร และวันหยุดเป็นครั้งคราวโดยได้รับค่าจ้าง

ข้อ ๒๕

(๑) ทุกคนมีสิทธิในมาตรฐานการครองชีพอันเพียงพอสำหรับสุขภาพและความอยู่ดีของตน และของครอบครัว รวมทั้งอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและการดูแลสุขภาพทางการแพทย์และบริการสังคมที่จำเป็น และมีสิทธิในหลักประกันยามว่างงาน เจ็บป่วย พิกการ หมาย วยัชรา หรือปราศจากการดำรงชีพอื่นในสภาวะแวดล้อมนอกเหนือการควบคุมของตน

(๒) มารดาและเด็กย่อมมีสิทธิที่จะรับการดูแลสุขภาพและการช่วยเหลือเป็นพิเศษ เด็กทั้งปวงไม่ว่าจะเกิดในหรือนอกสมรสจะต้องได้รับการคุ้มครองทางสังคมเช่นเดียวกัน

ข้อ ๒๖

(๑) ทุกคนมีสิทธิในการศึกษา การศึกษาจะต้องให้เปล่าอย่างน้อยในชั้นประถมศึกษาและขั้นพื้นฐาน การศึกษาระดับประถมจะต้องเป็นภาคบังคับ การศึกษาด้านวิชาการและวิชาชีพจะต้องเปิดเป็นการทั่วไป และการศึกษาระดับสูงขึ้นไปจะต้องเข้าถึงได้อย่างเสมอภาคสำหรับทุกคนบนพื้นฐานของคุณสมบัติความเหมาะสม

(๒) การศึกษาจะต้องมุ่งไปสู่การพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์อย่างเต็มที่ และการเสริมสร้างความเคารพต่อสิทธิมนุษยชนและอิสรภาพขั้นพื้นฐาน การศึกษาจะต้องส่งเสริมความเข้าใจ

ขันติธรรม และมิตรภาพระหว่างประชาชาติ กลุ่มเชื้อชาติ หรือศาสนาทั้งมวล และจะต้องส่งเสริมกิจกรรมของสหประชาชาติ เพื่อการธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ

(๓) ผู้ปกครองมีสิทธิเบื้องต้นที่จะเลือกประเภทการศึกษาที่จะให้แก่บุตรของตน

ข้อ ๒๗

(๑) ทุกคนมีสิทธิที่จะเข้าร่วมโดยอิสระในชีวิตทางวัฒนธรรมของชุมชน ที่จะผลิตเพื่อกับศิลปะ และมีส่วนในความรุดหน้า และคุณประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์

(๒) ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองผลประโยชน์ทางจิตใจและทางวัตถุอันเป็นผลจากประดิษฐ์กรรมใดทางวิทยาศาสตร์ วรรณกรรม และศิลปกรรมซึ่งตนเป็นผู้สร้าง

ข้อ ๒๘ ทุกคนย่อมมีสิทธิในระเบียบทางสังคมและระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นกรอบให้บรรลุสิทธิและอิสรภาพที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้อย่างเต็มที่

ข้อ ๒๙

(๑) ทุกคนมีหน้าที่ต่อชุมชน ซึ่งการพัฒนาบุคลิกภาพของตนโดยอิสระและเต็มที่ จะกระทำได้ดีแต่ในชุมชนเท่านั้น

(๒) ในการใช้สิทธิและอิสรภาพของตน ทุกคนจะต้องอยู่ภายใต้ข้อจำกัดเพียงเท่าที่มีกำหนดไว้ตามกฎหมายเท่านั้น เพื่อวัตถุประสงค์ของการได้มาซึ่งการยอมรับและการเคารพสิทธิและอิสรภาพอันควรของผู้อื่น และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการอันสมควรทางด้านศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน และสวัสดิการทั่วไปในสังคมประชาธิปไตย

(๓) สิทธิและอิสรภาพเหล่านี้ไม่อาจใช้ขัดต่อวัตถุประสงค์และหลักการของสหประชาชาติไม่ว่ากรณีใด

ข้อ ๓๐ ไม่มีบทใดในปฏิญญานี้ ที่อาจตีความได้ว่าเป็นการให้สิทธิใดแก่รัฐ กลุ่มคน หรือบุคคลใด ในการดำเนินกิจกรรมใด หรือกระทำการใด อันมุ่งต่อการทำลายสิทธิและอิสรภาพใดที่กำหนดไว้ ณ ที่นี้

สิทธิมนุษยชนกับการบริหารการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

๑. การกิจและโครงสร้างองค์กร

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หรือ กฟภ. (Provincial Electricity Authority : PEA) เป็นรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณูปโภคสาขาพลังงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้รับการก่อตั้งขึ้นเป็นองค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยมีทุนเริ่มแรกจำนวน ๕ ล้านบาท มีการไฟฟ้าอยู่ในกำกับดูแลจำนวน ๑๑๗ แห่ง ต่อมาจึงได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ.๒๕๐๓ เป็นการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยรับช่วงภารกิจขององค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมาดำเนินการต่อเนื่อง

กฟผ. มีภารกิจในการจัดทำให้บริการพลังงานไฟฟ้าและดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งด้านคุณภาพและบริการโดยการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กฟผ. มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ ๒๐๐ ถ.งามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐ แบ่งพื้นที่การให้บริการเป็น ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยมีสำนักงานการไฟฟ้าเขต ภาคละ ๓ เขต รวมทั้งสิ้น ๑๒ เขต และสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในระดับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัด อำเภอ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อย รวมจำนวน ๙๓๓ แห่งครอบคลุมการให้บริการพื้นที่ ๗๔ จังหวัด ^๒ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้านครหลวง) คิดเป็นพื้นที่ประมาณ ๕๑๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร หรือร้อยละ ๙๙ ของพื้นที่ประเทศไทย และในปี ๒๕๕๘ มีสินทรัพย์รวม ๓๖๖,๙๗๗ ล้านบาท มีรายได้รวม ๔๖๕,๘๐๗ ล้านบาท และมีลูกค้า(ผู้ใช้ไฟฟ้า) กว่า ๑๘.๑๗๑ ล้านราย

เพื่อให้การบริการพลังงานไฟฟ้ามีความมั่นคงและเพียงพอต่อความต้องการใช้ไฟฟ้าของผู้ใช้ไฟฟ้า ตลอดจนประชาชนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในพื้นที่ห่างไกล การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ กฟผ. จึงมีแผนงาน โครงการขยายเขตระบบจำหน่าย การก่อสร้างปรับปรุงเสริมระบบไฟฟ้า การปรับปรุงพัฒนาระบบการให้บริการผู้ใช้ไฟฟ้า ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน รวมถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการดำเนินกิจการของ กฟผ. จึงต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมายตอบสนองต่อภารกิจขององค์กร และนโยบายของรัฐบาล กฟผ. จึงกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และค่านิยมร่วม ดังนี้

- วิสัยทัศน์ (Vision)

กฟผ. เป็นองค์กรชั้นนำที่ทันสมัย มุ่งมั่นให้บริการพลังงานไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้ เพื่อคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน

- ภารกิจ (Mission)

จัดทำให้บริการพลังงานไฟฟ้าและดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจทั้งด้านคุณภาพและบริการโดยการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

- ค่านิยมร่วม (Core Value)

บริการดี มีคุณธรรม

^๒ ที่มา : <http://th.m.wikipedia.org>

๒. การบริหารงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจด้านสาธารณูปโภคที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย และยังอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สกพ.) กระทรวงพลังงาน ดังนั้นในการบริหารงานของ กฟภ. จึงต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย โดยยึดหลักปฏิญญาสากล สิทธิมนุษยชน ในทุกกระบวนการตลอดห่วงโซ่อุปทานของ กฟภ. และบริษัทในเครือ ผู้ร่วมทุนและคู่ค้า เพื่อสนับสนุนให้เกิดการตรวจสอบและหลีกเลี่ยงการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กฟภ. ได้มุ่งเน้นการปฏิบัติงานโดยไม่เลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะกลุ่มผู้หญิงและเด็ก บุคคลพิการ กลุ่มชนพื้นเมืองในท้องถิ่น ผู้อพยพและแรงงานข้ามชาติ บุคคลที่ถูกเลือกปฏิบัติจากพื้นฐานของชนชั้นและวรรณะ และกลุ่มที่ถูกเลือกปฏิบัติบนพื้นฐานของเชื้อชาติ ไม่ให้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น ไม่สนับสนุนการบังคับใช้แรงงาน (Forced Labor) การต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก (Child Labor) ฝึกระวังและปฏิบัติตามมาตรฐานสากล เคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของพนักงาน รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย อีกทั้งพัฒนาทุนมนุษย์และทุนทางปัญญาอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรเสมือนมีชีวิต (Live Organization) พนักงานได้รับการปฏิบัติด้านแรงงานที่คำนึงถึงความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน กฟภ. จึงมีแนวทางการบริหารงานดังนี้

๒.๑ การปฏิบัติด้านแรงงาน

๒.๑.๑ กฟภ. มีการปฏิบัติด้านแรงงานกับพนักงานและลูกจ้างบนพื้นฐานของความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่เลือกเพศ เชื้อชาติ ศาสนา ชนชั้นและวรรณะ ตลอดจนพนักงานผู้พิการ อีกทั้งดูแลสิทธิ สวัสดิการและพัฒนาทุนมนุษย์และทุนทางปัญญาอย่างต่อเนื่องตามกฎหมายและตามมาตรฐานสากล

กฟภ. ได้มีข้อบังคับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ว่าด้วยระเบียบพนักงาน เพื่อกำหนดเกี่ยวกับพนักงาน ดังนี้

- คุณสมบัติ คุณสมบัติ ตำแหน่ง อัตราเงินเดือนค่าจ้าง
- การบรรจุและการแต่งตั้ง
- การเลื่อนอันดับเงินเดือน หรือค่าจ้าง
- การถอดถอนให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่
- วินัย โทษผิดวินัยและการลงโทษ
- การพักงาน
- การสอบสวน
- การอุทธรณ์เกี่ยวกับการลงโทษฐานผิดวินัย

๒.๑.๒ กพภ. ได้ดูแลสิทธิ สวัสดิการตามกฎหมายและมาตรฐานของหน่วยงานราชการ และภาครัฐ แก่พนักงานและครอบครัวพนักงาน สนับสนุนช่วยเหลือพนักงานที่ปฏิบัติงานที่มีความเสี่ยงสูง คือ พนักงานหอพัก โดยจัดตั้งกองทุนหอพักเพื่อช่วยเหลือสนับสนุนพนักงานหอพักที่ได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้พนักงานเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การลาอุปสมบทในพุทธศาสนา การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นต้น

๒.๑.๓ กพภ. ได้มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของพนักงาน ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และการจัดการความรู้ภายในองค์กร เป็นการพัฒนาศักยภาพบุคลากรควบคู่ไปกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต กพภ. จึงได้จัดให้มีแผนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรให้กับบุคลากรแต่ละตำแหน่งหน้าที่อย่างเหมาะสม ต่อเนื่อง สม่ำเสมอ

๒.๑.๔ กพภ. ให้ความสำคัญแก่บุคคลพิการ ทั้งพนักงานและประชาชนผู้มาติดต่อ โดยอำนวยความสะดวกในอาคารสถานที่ เช่น การออกแบบสำนักงานให้มีทางลาดสำหรับขึ้นลง ห้องสุขาคนพิการ และกำหนดให้มีแผนงานการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พิการ ให้มีความเหมาะสมและปลอดภัยมากขึ้น

๒.๒ การเคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของพนักงาน

กพภ. ได้ดูแลการดำเนินธุรกิจและการบริหารจัดการ ที่เคารพสิทธิในการแสดงความคิดเห็นของพนักงาน ซึ่งครอบคลุมถึงการมีอิสรภาพในการให้ความเห็นโดยปราศจากการแทรกแซง การได้รับข้อมูล หรือความคิดเห็นผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งจัดให้มีช่องทางการสื่อสารเพื่อรับฟังความคิดเห็นของพนักงาน อีกทั้งยังได้รับฟังความคิดเห็นของพนักงานจากการดำเนินงานของหน่วยงานที่จัดตั้ง ตามตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังนี้

๒.๒.๑ คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๒ คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์

มาตรา ๑๙ ให้มีคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ขึ้นในรัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง ประกอบด้วย คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นหนึ่งคน ซึ่งคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจแห่งนั้น กำหนดเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนฝ่ายนายจ้างซึ่งรัฐวิสาหกิจแห่งนั้นแต่งตั้งจากฝ่ายบริหารของรัฐวิสาหกิจนั้น ตามจำนวนที่รัฐวิสาหกิจกำหนด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างซึ่งแต่งตั้งจากสมาชิกของสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจนั้นตามที่สหภาพแรงงานเสนอ มีจำนวนเท่ากับจำนวนผู้แทนฝ่ายนายจ้างเป็นกรรมการ

ในกรณีที่ไม่มีสหภาพแรงงานในรัฐวิสาหกิจใดหรือในระหว่างที่สหภาพแรงงานต้องเลิกไปตาม มาตรา ๖๕ ให้รัฐวิสาหกิจนั้นจัดให้มีลูกจ้างมิใช่ฝ่ายบริหาร เลือกตั้งผู้แทนฝ่ายลูกจ้างจำนวนเท่ากับจำนวนผู้แทนฝ่ายนายจ้างเป็นกรรมการ

ให้ลูกจ้างซึ่งได้รับการเลือกตั้งตามวรรคสองอยู่ในตำแหน่งกรรมการจนกว่าจะสามารถเลือกตั้งผู้แทนของสหภาพแรงงานตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๒๐ กรรมการกิจการสัมพันธ์มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการกิจการสัมพันธ์ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาการแรงงานสัมพันธ์

(๒) หาทางปรองดอง และระงับข้อขัดแย้งในรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) พิจารณาปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการทำงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐวิสาหกิจนั้น

(๔) ปกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน รวมถึงการร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย

(๕) ปกษาหารือเพื่อพิจารณาปรับปรุงสภาพการจ้าง

กพท. จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยคณะกรรมการ กพท. หนึ่งท่านเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนฝ่ายนายจ้าง ฝ่ายบริหารจำนวน ๙ คน และผู้แทนฝ่ายลูกจ้างซึ่งแต่งตั้งจากสมาชิกของสหภาพแรงงานพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจำนวน ๙ คน เท่ากับจำนวนผู้แทนฝ่ายนายจ้างเป็นกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาการแรงงานสัมพันธ์

(๒) หาทางปรองดอง และระงับข้อขัดแย้งในรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) พิจารณาปรับปรุงระเบียบข้อบังคับในการทำงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อนายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐวิสาหกิจนั้น

(๔) ปกษาหารือเพื่อแก้ปัญหาตามคำร้องทุกข์ของลูกจ้างหรือสหภาพแรงงาน รวมถึงการร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัย

(๕) ปกษาหารือเพื่อพิจารณาปรับปรุงสภาพการจ้าง

โดยคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จัดให้มีการประชุมอย่างน้อยเดือนละ หนึ่งครั้ง เพื่อดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ ซึ่ง กพท. ได้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นประโยชน์ต่อลูกจ้าง นายจ้าง และ กพท.

๒.๒.๒ สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ หมวด ๔ สหภาพแรงงาน

มาตรา ๔๐ สหภาพแรงงานจะมีขึ้นได้ ก็แต่โดยอาศัยอำนาจตามบทแห่งพระราชบัญญัติ
นี้ สหภาพแรงงานต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (๑) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง และระหว่างลูกจ้างด้วยกัน
- (๒) พิจารณาช่วยเหลือสมาชิกตามคำร้องทุกข์
- (๓) แสวงหาและคุ้มครองผลประโยชน์เกี่ยวกับสภาพการจ้างของลูกจ้าง
- (๔) ดำเนินการและให้ความร่วมมือเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและรักษาผลประโยชน์ของ

รัฐวิสาหกิจ

ให้รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่งมีสหภาพแรงงานได้เพียงสหภาพแรงงานเดียว

มาตรา ๔๑ บุคคลดังต่อไปนี้ มีสิทธิรวมตัวกันจัดตั้งสหภาพแรงงานได้

- (๑) เป็นลูกจ้างในรัฐวิสาหกิจเดียวกันที่มีฝ่ายบริหาร
- (๒) บรรลุนิติภาวะแล้ว และ
- (๓) มีสัญชาติไทย

มาตรา ๔๒ สหภาพแรงงานจะตั้งขึ้นได้ต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของ
ลูกจ้างทั้งหมด แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานอันมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นการจร เป็นไปตามฤดูกาล
หรือเป็นงานตามโครงการ ต้องมีข้อบังคับ และต้องจดทะเบียนต่อนายทะเบียน และเมื่อได้จดทะเบียน
แล้ว ให้สหภาพแรงงานเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหภาพแรงงาน ให้สหภาพแรงงานมีสิทธิหน้าที่
ดังต่อไปนี้

- (๑) ยื่นข้อเรียกร้องต่อฝ่ายนายจ้างเกี่ยวกับสภาพการจ้างแทนสมาชิก
- (๒) ยื่นคำร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์เพื่อพิจารณาตามมาตรา ๒๓(๔)
- (๓) ตั้งผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการในคณะกรรมการกิจการสัมพันธ์
- (๔) จัดให้มีการให้บริการเพื่อสวัสดิการของสมาชิก หรือจัดสรรเงินหรือทรัพย์สิน เพื่อ

สาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามที่ที่ประชุมใหญ่เห็นสมควร

(๕) เรียกเก็บเงินค่าสมัครเป็นสมาชิกและเงินค่าบำรุงตามอัตราที่กำหนดในข้อบังคับของ
สหภาพแรงงาน

- (๖) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐

สำหรับ กฟผ. มีสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นองค์กรที่พนักงาน
กฟผ. ได้ร่วมกันก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ และได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนตาม
ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสมาชิก
พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในการดูแลสิทธิประโยชน์ สภาพการจ้างของลูกจ้าง ร่วมกับฝ่าย
บริหารของ กฟผ. ทำให้เกิดประโยชน์ต่อ พนักงาน ฝ่ายบริหาร และ กฟผ. รวมถึงประเทศชาติตลอด
มาเพื่อให้สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สามารถดำเนินการกิจกรรมต่างๆได้ตาม

วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเกิดประโยชน์ต่อ พนักงาน และ องค์กร กฟผ.จึงได้ให้การสนับสนุนอำนวยความสะดวก ประสานความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง พอสรุปได้ดังนี้

๑.สนับสนุนสถานที่ทำงานของสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทั้งที่สำนักงานใหญ่ และที่สำนักงานเขตทั้ง ๑๒ เขต

๒.สนับสนุนอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของ สหภาพฯ ตลอดจนการประชุมใหญ่สามัญประจำปี การประชุมของคณะกรรมการฯ คณะอนุกรรมการฯ

๒.๓.การรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย

กฟผ. เคารพสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนได้เสีย จึงอำนวยความสะดวกจัดให้มีช่องทางสื่อสารได้หลายช่องทาง เช่น การติดต่อสอบถามที่สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทุกแห่ง การค้นหาข้อมูลข่าวสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต www.pea.co.th สื่อออนไลน์ เช่น Facebook Twitter อีกทั้ง กฟผ. ได้จัดตั้ง ศูนย์ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของ กฟผ. ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่สำนักงานใหญ่ และ สำนักงานในต่างจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการดำเนินการต่างๆของ กฟผ. สามารถติดต่อขอใช้บริการ เข้าใจระบบงาน และรับรู้สิทธิหน้าที่ของตน โดยยึดหลักปฏิบัติที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

บทสรุป

หน่วยงานรัฐวิสาหกิจเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งโดยกฎหมาย อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงต้นสังกัด และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินงานตามภารกิจที่กำหนดไว้ ตลอดจนสนับสนุนตอบสนองนโยบายของรัฐบาล โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายด้วย และด้วยยุคสมัยของสังคมปัจจุบันและความคาดหวังของสังคมในอนาคตที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงให้ความสำคัญต่อการบริการจัดการองค์กร ที่ทำให้องค์กรมีการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังต้องมีการดำเนินการที่คำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนตามหลักกฎหมายของประเทศไทย รวมถึงปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติด้วย เพื่อให้ประชาสังคม ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน รวมถึงบุคลากรภายในองค์กรได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน เสมอภาคกัน บนพื้นฐานของการมีในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ในวิถีทางที่นำไปสู่สันติภาพและพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป

บรรณานุกรม

ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. รายงานประจำปี ๒๕๕๘

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค. รายงานเพื่อความยั่งยืน ประจำปี ๒๕๕๘

เว็บไซต์ <http://writer.dek-d.com>